

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Tractatus Exegeticus Ad Librum III. Decretalium Gregorii
IX. Contractus in specie secundum rubricarum ordinem
exponens**

Scharz, Oddo

Salisburgi, 1738

§. I. Quid, & quotuplex sit Solutio? à quo, & cui facienda?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63816](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63816)

l. 38. ff. Mandat. & cap. ult. h. t. alterum ex l. 28. ff. h. t. quæ explicata reperies apud Clar. D. D. Peregrini h. t. num. 11. Cessat fidejussio iisdem mo-

dis, quibus finitur principalis obligatio. l. 43. ff. de Solut. de qua pluribus in tit. seq.

TITULUS XXIII.

De Solutionibus.

Quoniam *Solutione ejus, quod debetur, tollitur omnis obligatio, ut ait Justinianus princ. J. Q. M. T. O.* idcirco, postquam de obligationibus, quæ ex variis contractibus oriuntur, in præcedentibus Titulis egimus, modos dissolvendæ obligationis subjungimus.

§. I.

Quid, & quotuplex sit Solutio? à quo, & cui facienda?

SUMMARI A.

1. *Solutio latè accepta omnem liberationis modum complectitur, estque vel vera, vel ficta?*
2. *Solutio vera & propriè talis describitur.*
3. *Solvere potest omnis liberam rerum suarum administrationem habens. Et quid de pupillo, & Minore, nec non tutore?*
4. *Alius pro alioolvere potest, ubi tamen refert, an pro mandante, ignorante, aut etiam invito solvatur.*
5. *An successor in beneficio Antecessoris sui debita expungere teneatur, huic questioni triplici responsione satisfi.*
6. *An creditor versionem in utilitatem Ecclesiæ probare teneatur, remissivè?*
7. *Præstanda est solutio debitori, si legitime etatis fuerit & mentis compos.*
8. *Etiam procuratori rectè solvitur.*
9. *Non etiam alteri, nisi jubente creditore.*
10. *Benè verò illi, qui disjunctivè in contractu solutionis causâ adjectus est.*

Solutionis nomen usque adeò latè patet, ut omnem liberationis modum complectatur. *l. 54. ff. de Solut.* Et in hoc sensu solutio nihil est aliud, quàm legitima satisfactio pro eo, quod in obligatione est. *l. 52. ff. h. tit. l. 176. ff. de V. S.*

Solutio ita descripta est vel vera,

vel ficta. Sub hac continentur acceptilatio, novatio, delegatio, compensatio, confusio, rei interitus, perceptio fructuum ex pignore, ac debiti oblatio cum oblatione & depositione facta, de quibus Interpretes ad *Tit. J. Q. M. T. O.* & nos in fine *h. t.* Solutio vera, seu in pressò suo significato specta-

ta est naturalis, seu physica præstatio ejus, quod debetur, animo tollendi obligationem facta l. 49. ff. h. t. particulae hujus definitionis ex dicendis patebunt.

3 Solvere potest, imò debet omnis debitor, qui liberam rerum suarum administrationem habet l. 14. §. ult. ff. h. tit. l. 5. §. 17. C. eod. unde pupillum sine tutoris autoritate solvere non posse, palam est, datique ab eo nummi non fiunt accipientis, sed vindicari poterunt; nisi consumpti fuerint à creditore, tunc enim convalescet solutio, & pupillus liberabitur d. l. 14. §. ult. §. l. 19. §. 1. ff. de R. C. l. 9. §. pupillus ff. de auth. tut. & hoc, si pupillus naturaliter, & civiliter obligatus fuerit; sin verò naturaliter tantum, sive deinde per errorem juris, sive facti solutionem præstiterit, existentis rei solutæ vindicatio, consumptæ verò conditio competet. l. 41. ff. de condit. indeb. Quòd si Minor curatorem non habens solverit, restitutio in integrum conceditur. l. 3. C. de integr. restit. Tutotes verò vel curatores non tantum aliis pupilli creditoribus, sed etiam sibi ipsis rectè solvunt, quia tunc non quàm tutores vel curatores, sed quàm creditores auctoritatem sibi interponunt. l. 9. §. 1. ff. de administr. tut.

4 Potest etiam alius pro debitore solvere, quia unicuique licet alterius conditionem meliorem facere. l. 39. ff. de negot. gest. ubi tamen refert, an pro debitore volente, & mandante, aut ignorante, aut etiam invito quis solvat. Primo casu solvens adversus debitorem habet actionem mandati l. 28. ff. Mand. Secundo actionem negotiorum gestorum l. 41. §. 43. ff. de negot. gest. Tertio verò casu nulla ei actio competit. l. 40.

§ 53. ff. Mand. l. fin. C. de negot. gest. censetur enim donasse, non obstante, quòd invito beneficium non conferatur l. 156. ff. de R. J. quia hoc casu non soli debitori, sed etiam creditori beneficium præstatur. Nec bona est paritas à contrahenda obligatione ad ejus dissolutionem, quia semper proniores sumus ad liberandum, quam ad obligandum l. 47. ff. de O. S. A. & in contrahenda obligatione præjudicium debitoris vertitur, non verò in dissolvenda.

Practica jam hic se insinuat quaestio, an scilicet successor in beneficio contracta ab antecessore debita teneatur expungere? Resp. I. si pro necessitate, vel utilitate Ecclesiae contracta sint, successorem teneri cap. 1. h. t. quia beneficium transit ad successorem cum suo onere arg. cap. 5. de pignorib. Resp. II. Si antecessor contraxit debita pro sua sustentatione, vel, infirmus cum esset, pro recuperanda sanitate, successorem similiter teneri, quia etiam tale debitum pro necessitate Ecclesiae contractum fuisse censetur. Barbof. ad d. cap. 1. h. t. num. 3. benè tamen hic notat P. Pirhing num. 19. quòd si antecessor sufficientes redditus Ecclesiasticos in vita habuerit, & nihilominus contractis debitis decesserit, relinquens tamen bona patrimonialia, debita illa ex patrimonialibus solvenda esse, etsi propter necessitatem infirmitatis contracta fuissent. arg. cap. 3. de pignorib. Resp. III. Si antecessor ad suam utilitatem & commoditatem privatam res alienum contraxit, successorem ad nihil teneri. Ratio in prioribus duobus casibus onerandi successorem, in posteriori verò eundem de obligandi petitur ex cit. cap. 1. h. t. quod is sit quasi hæres sui antecess-

(L1)

ccf-

cessoris; sicut ergo filius hæres debita patris solvere tenetur, ita & Prælatus, vel beneficiatus antecessoris, cum hac tamen differentia, quod hæres obligetur ad omnia defuncti debita persolvenda saltem secundum vires hereditatis, si inventarium confecit *cap. 1. de testam. l. ult. C. de jur. deliber.* quia scilicet totum jus à defuncto consequitur; Prælatus verò, vel alius beneficiatus ad ea tantum teneatur, quæ pro necessitate, vel utilitate ab antecessore contracta sunt, quia jus non à defuncto, sed à superiore instituyente, confirmante, vel investiente consequitur. Magnific. P. Schmier *lib. 3. tract. 3. cap. 8. num. 15. & seqq.*

6 An verò creditor in his casibus pecuniam creditam in necessitatem, vel utilitatem Ecclesiæ versam fuisse probare teneatur, nos superius ad *tit. commod. in Append. de Mutuo §. 2. num. 10. & seqq.* excussimus. Videndus etiam Clariss. P. Benedictus Schmier in *tract. de SS. Eccles. part. 3. dissert. 2. art. 2.*

7 Præstanda est solutio creditori, si legitima ætatis, & mentis compos fuerit; unde solutio pupilla, prodigo, furioso, vel Minori absque tutoris, vel curatoris autoritate facta non liberat debitorem, nisi per accidens, quatenus isti locupletiores redditi pecuniam salvam habent, aut in rem suam verterunt, tunc enim exceptione doli submoveri poterunt. *l. 7. §. 1. ff. de Minor. l. 15. ff. h. t.* Ratio hujus asserti est, quod ejusmodi personæ sine tutore, vel curatore obligationes, & actiones amittere non possint.

Procuratori quoque rectè solvitur, 8 & quidem *generati* indistinctè. *Speciali* verò illud debitum, circa quod speciale mandatum habet *l. 34. §. 3. ff. h. tit.* falso autem, sive putativo non aliter, nisi secuta ratihabitione *l. 12. §. ult. ff. h. tit.* aut nisi pecunia ad creditorem pervenerit. *l. 28. ff. h. t. & d. l. 34. §. 4. & 9.* sed nec litis procuratori rectè solvitur, nisi ad hoc specialiter datus sit, fines enim mandati diligenter custodiendi sunt. *l. 86. ff. h. tit. & l. 5. ff. Mand.*

Sed nec alteri, nisi creditore jubente, rectè solvitur. *l. 12. 34. §. 3. & l. 49. ff. h. t.* unde, si debitor creditori sui creditoris solvit sine jussu ejus, liberatio non ipso jure, sed ope tantum exceptionis contingit, cum ejusmodi solutionem creditor ratam non habeat. *l. 6. ff. de dol. mal. & met. except. at verò,* si creditor hic contra creditorem illius exceptione aliqua uti potuit, indubie per replicationem contra exceptionem debitoris ipsi succurreretur. *l. 43. ff. de negot. gest. Bachov. ad Treutler. disput. 29. thes. 3. lit. A.*

10 Illi, qui solutionis causa in contractu adjectus est, rectè solvitur, modo *disjunctivè* adjectus sit, ut *mibi, aut Titio decem dare spondes?* Nam *copulativa* adjectio *mibi, & Titio* inutilis est. *§. 4. & 19. l. de inutil. stipulat.* Priori igitur casu Titio adjecto promissor invito etiam stipulatore efficaciter solvit. *l. 12. §. 3. l. 106. ff. h. t.* interim solutum ab eo, qui adjectus est, mandati actione repeti potest. *l. 98. §. 3. ff. eod.*